

Najaarsrapportage 2016

Versie 15 september 2016

Inhoudsopgave

1 Samenvatting financiële mutaties	3
2 Programma's 2016	6
2.1 Burgerrelaties	6
2.2 Openbare orde en veiligheid	6
2.3 Raad en raadsondersteuning.....	6
2.4 College en Middelen	7
2.5 Wegen, water en groen en verkeer.....	9
2.6 Ruimtelijke ontwikkeling.....	10
2.7 Milieu.....	11
2.8 Onderwijs	12
2.9 Economische zaken.....	12
2.10 Werk en Inkomen.....	13
2.11 Cultuur	13
2.12 Sport en recreatie.....	13
2.13 Sociaal Domein	14
3 Ontwikkelingen met betrekking tot investeringen.....	15
4 Technisch administratieve begrotingswijzigingen	16
5 Voorstel Najaarsrapportage 2016	21

1 Samenvatting financiële mutaties

Dit is het derde Planning & Control document in de gewijzigde opzet, de Najaarsrapportage 2016, waarbij wij rapporteren over de eerste acht maanden van 2016. Wij rapporteren alleen financiële afwijkingen en geven daarop een toelichting. Wij geven in deze Najaarsrapportage geen tekstueel inzicht in de voortgang van de programma's.

Het totaal van de mutaties in deze najaarsrapportage sommeert tot een nadeel van € 54 duizend. Dit lijkt een beperkt bedrag, maar het is een saldo van grote tegenvallers aan de ene kant en grote meevallers aan de andere kant. In grote lijnen is er sprake van incidentele tegenvaller van € 1,2 miljoen, die (bijna geheel) gecompenseerd worden door een incidentele meevaller van € 0,7 miljoen en structurele meevaller van € 0,5 miljoen.

De incidentele tegenvaller van € 1,2 miljoen is grotendeels gerelateerd aan (wijzigingen en interpretatie van) boekhoudregels. Die hebben geleid tot het moeten nemen van een verliesvoorziening op de grondexploitatie Komplan van ruim € 0,8 miljoen en een incidenteel nadeel van € 0,3 miljoen in verband met de invoering van het Individueel Keuzebudget.

De incidentele meevaller van € 0,7 miljoen heeft vooral betrekking op een incidenteel afschrijvingsvoordeel van € 0,3 miljoen in verband met de later dan geplande afronding van investeringen en een incidenteel voordeel op de huishoudelijke verzorging van € 0,6 miljoen. Verder is er sprake van overige mee- en tegenvallers van per saldo € 0,2 miljoen nadelig.

De structurele meevaller van € 0,5 miljoen wordt veroorzaakt door het gunstige effect van de areaaluitbreiding op Gemeentefonds en OZB van circa € 0,3 miljoen en de lager dan verwachte kosten bij de huishoudelijke verzorging van € 0,2 miljoen.

Overall kan worden gesteld dat het aantal mutaties beperkt is, maar dat de bedragen van de mutaties groot zijn. Deels is er sprake van technische oorzaken (boekhoudregels en areaaluitbreiding) en deels van inhoudelijke beleidswijzigingen die zich aan het uitkristalliseren zijn (huishoudelijke verzorging). Ondanks dat het afschrijvingsvoordeel op investeringen lager ligt dan in voorgaande jaren, zetten wij op dit punt wel in op een verbeterde beheersing/planning.

In hoofdstuk 2 tot en met 4 presenteren wij de door ons voorgestelde begrotingsmutaties. Wanneer u akkoord gaat met deze begrotingsmutaties, is op dit moment onze verwachting, dat het exploitatiesaldo over 2016 € 53.743 (nadelig) bedraagt. Dit is als volgt te specificeren:

(bedragen in €; mintekens zijn voordelig, peildatum 1 september 2016)

	2016
Saldo Begroting 2016	-96.537
Voorjaarsrapportage 2016 mutaties	97.734
Najaarsrapportage 2016 mutaties	52.546
Nieuw begrotingssaldo 2016	53.743

De totale begrotingsmutatie 2016 is als volgt te verdelen over de programma's:

(bedragen in €; mintekens zijn voordelig, peildatum 1 september 2016)

Programma	Financiële mutaties [H.2]	Techn. admin. wijzig. [H.4]	Totaal 2016
Burgerrelaties	0	17.100	17.100
Openbare orde en veiligheid	0	-6.435	-6.435
Raad en raadsondersteuning	0	16.200	16.200
College en Middelen	-2.013.856	-715.670	-2.729.526
Wegen, water en groen en verkeer	26.474	7.500	33.974
Ruimtelijke ontwikkeling	2.806.376	-1.562	2.804.814
Milieu	0	-36.823	-36.823
Onderwijs	-14.523	50.864	36.341
Economische zaken	32.289	0	32.289
Werk en Inkomen	18.535	7.086	25.621
Cultuur	14.991	0	14.991
Sport en recreatie	0	44.000	44.000
Sociaal Domein	-817.740	617.740	-200.000
Totaal begrotingsmutaties	52.546	0	52.546

Dit betekent het volgende voor het verwachte verloop van de Algemene Reserve (AR) gedurende 2016:

Stand Algemene Reserve per 1 januari 2016	4.045.745
Bij: resultaatsbestemming 2015	200.509
Bij: begrote toevoeging kapitaallastenvoordeel oude afboekingen	60.000
Af: verwacht nadelig saldo Najaarsrapportage 2016	<u>-53.743</u>
Verwachte stand AR ultimo 2016 (peildatum 1 september 2016) *	<u>4.252.511</u>

** Dit is de verwachte stand van de AR ultimo 2016 in geval van volledige onttrekking van het nadelige saldo aan de AR.*

Onze totale beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de optelsom van AR en onbenutte belastingcapaciteit. Per 31 december 2016 is naar verwachting sprake van een weerstandscapaciteit van € 4,3 miljoen (AR) + € 0,8 miljoen (onbenutte belastingcapaciteit) = € 5,1 miljoen. Dit is voldoende om de gekwantificeerde risico's af te dekken. Die bedragen op basis van de laatste berekening, die is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen in het Jaarverslag 2015, € 4,2 miljoen.

In hoofdstuk 2 geven wij per programma een toelichting op de begrotingsmutaties per product. In hoofdstuk 3 benoemen wij de ontwikkelingen met betrekking tot de investeringen. In hoofdstuk 4 gaan wij in op de technisch administratieve begrotingswijzigingen. Wij sluiten af met ons voorstel.

2 Programma's 2016

In dit hoofdstuk lichten wij afzonderlijk de financiële mutaties groter dan € 5.000 toe. Een minteken betekent voordeel ten opzichte van de Begroting.

2.1 Burgerrelaties

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
024 Gemeentewinkel	46.620	0
028 Burgerlijke Stand	267.112	0
029 Burgerzaken	436.309	0
030 Vastgoedregistratie	639.244	0
031 Asielzoekerscentrum	130.000	0
042 Lijkschouwing	7.205	0
Totaal programma	1.526.490	0

2.2 Openbare orde en veiligheid

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
035 Brandweezorg en crisisbeheersing	1.022.087	0
036 Openbare Orde en veiligheid	141.151	0
Totaal programma	1.163.238	0

2.3 Raad en raadsondersteuning

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
001 Gemeenteraad en raadscommissies	211.757	0
004 Ondersteuning Raad	254.060	0
Totaal programma	465.817	0

2.4 College en Middelen

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
002 Bestuurlijke Samenwerking	42.250	0
003 Representatie	12.550	0
005 Ondersteuning B&W	448.530	10.000
006 Burgemeester & Wethouders	413.522	0
017 Kabinetszaken	16.925	0
018 Beleidsplanning en Concerncontrolling	475.627	56.496
019 Communicatie	297.294	0
022 Rechtsbescherming	190.920	14.000
023 Gemeentelijke Regelgeving	68.932	0
277 Waardering Onroerende Zaken	222.642	0
278 Onroerende Zaak Belasting	-4.258.998	-22.000
280 Overige belastingen	-138.438	0
283 Algemene Uitgaven en Inkomsten	-20.546	-217.952
284 Gemeentefonds	-24.187.542	-305.038
293 Saldi Kostenplaatsen	76.700	330.410
298 Rente Reserves	-494.861	0
303 Mutaties Reserves	2.276.597	-1.879.772
304 Saldo Renteomslag	-848.644	0
Totaal programma	-25.406.539	-2.013.856

Toelichting mutaties

Ondersteuning B&W

Binnen dit product vallen de algemene juridische advieskosten en advies- en procedurekosten in beroepszaken. Het aantal zaken is hoger dan verwacht en dat leidt tot een incidentele bijraming van € 10.000.

Beleidsplanning en Concerncontrolling

In het kader van het project Beterr Haren heeft u op 7 april besloten een bedrag van € 50.000 bij te ramen voor de kosten van externe onderzoeken en begeleiding. Hieruit is onder andere de uitgevoerde stresstest betaald.

In verband met de toekenning van een subsidie aan Stichting Burgercomité Haren voor het laten uitvoeren van een onderzoek naar de financiële positie van Haren ramen wij incidenteel € 6.000 bij.

Rechtsbescherming

Het budget blijkt ook dit jaar niet toereikend. Het aantal af te handelen bezwaren ligt hoger dan verwacht. Dit leidt tot een incidentele bijraming van € 14.000.

Onroerendezaakbelasting

Areaaluitbreiding OZB vanwege de hogere WOZ waarde die met name veroorzaakt wordt door nieuwe objecten (Zernike college, Haren Noord), is sprake van een structurele meeropbrengst van de OZB (€ 22.000 in 2016, € 32.000 in 2017 en verder).

Algemene Uitgaven en Inkomsten

In deze najaarsrapportage laten wij alle niet gebruikte stelposten vrijvallen. Het gaat daarbij om stelposten voor taakmutaties in het Gemeentefonds, voor loon- en prijsontwikkelingen en voor onvoorzien. Dit sommeert tot een incidenteel nadeel van € 120.824.

Bij de jaarafsluiting 2015 is gebleken dat een deel van de investeringen later zal worden afgerond dan gepland. Daardoor gaan de afschrijvingen op die investeringen pas later van start. Dit leidt in 2016 tot een incidenteel voordeel van € 338.776. De latere afronding van de volgende investeringsprojecten heeft tot dit voordeel geleid: tunnel bij het Station (€ 61.278), diverse weginvesteringen (€ 88.965), upgrading gymzalen (€ 45.003), vervanging server (€ 34.000), materieel woonomgeving (€ 35.570) en overige (€ 73.960).

Gemeentefonds

Uit de meicirculaire is een verhoging van onze uitkering uit het Gemeentefonds gebleken van € 56.000. Zie raadsbericht 2016-32 voor de details van de Meicirculaire.

Jaarlijks herzien we de Harense volumes van de verdeelmaatstaven van het Gemeentefonds. Door de areaaluitbreiding (hoger aantal inwoners, huizen etc.) krijgen we meer inkomsten in het Gemeentefonds. Dit leidt tot een structureel voordeel vanaf 2016 (-€ 249.038).

Saldi Kostenplaatsen

Als gevolg van de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) per 1 januari 2017 wordt het vakantiegeld 2016 uitgekeerd in mei 2017, maar dient dit als last te worden genomen in het jaar 2016 (VNG besluit). Dit leidt tot een bijraming van de salariskosten. Deze incidentele bijraming bedraagt € 300.000 voor periode juni-december 2016. Deels op het product 152 't Clockhuys (€ 15.000), voornamelijk op product 293 Saldi Kostenplaatsen (€ 285.000).

Bij de Voorjaarsrapportage 2016 is ten onrechte een deel van het salaris cq. een deel van een vacature afgeraamd (€ 16.691 structureel). Dat herstellen wij hier.

In 2016 worden tijdelijk minder uren gewerkt aan investeringsprojecten en grondexploitaties. Deze uren kunnen niet worden geactiveerd en komen hierdoor direct ten laste van resultaat 2016, wat leidt tot een incidenteel nadeel van € 29.610.

Mutaties Reserves

Uit de laatste actualisatie van de grondexploitaties die wij u sepeeraat ter behandeling aanbieden blijkt dat de winst op de grondexploitatie Raadhuisplein/Haderaplein naar verwachting in 2017 gerealiseerd zal worden in plaats van in 2016. Aangezien we de winst zullen storten in de bestemmingsreserve Nieuw raadhuis, ramen wij de storting van € 1.879.772 die in de begroting 2016 stond af en ramen wij de storting op basis van de nieuwe verwachte winst van € 2.178.323 in 2017 bij.

2.5 Wegen, water en groen en verkeer

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
047 Wegen, Straten en Pleinen	2.374.466	0
051 Openbare Verlichting	342.899	0
064 Parkeervoorzieningen	-268.697	9.000
065 Verkeer en Vervoer	170.011	2.474
077 Afwatering	51.602	0
172 Landschapsbeheer	101.492	0
177 Plantsoenen	1.700.824	0
233 Riolen	649	0
247 Begraafplaatsen	61.968	15.000
Totaal programma	4.535.215	26.474

Toelichting mutaties

Parkeervoorzieningen

Met betrekking tot de opbrengsten parkeerbelasting is sprake van een structurele voordeel van € 7.000 en een incidenteel nadeel van € 16.000.

Het structurele voordeel wordt veroorzaakt door hogere opbrengsten voor het belparkeren, door de afbouw van de korting voor de abonnementen voor het personeel (voor 2017 komt deze korting in zijn geheel te vervallen) en door achterblijvende opbrengsten van naheffingen.

Het incidentele effect wordt veroorzaakt door de beëindiging van het contract met Veiligheidszorg Noord (VZN) per 1 maart 2016, waardoor de fiscale controle in de 1e helft van 2016 minimaal geweest is. Vervolgens hebben wij medewerkers opgeleid om in de handhaving te voorzien. Sinds september zijn deze medewerkers hiervoor inzetbaar.

Verkeer en vervoer

Uit onderzoek is gebleken dat er geen fietspad kan worden gerealiseerd tussen de Rijksstraatweg en de Kerklaan over het terrein van de Hortus / Biologisch centrum. Het investeringskrediet 601318 Fietsverbinding RSW-Kerklaan wordt afgeraamd. Er zijn echter al wel kosten voor gemaakt á € 2.474. Deze dienen ten laste te komen van de exploitatie.

Begraafplaatsen

De structurele ombuiging van € 15.000 vanuit de lopende ombuigingsoperatie 2016-2019 in verband met de aanpassing van het begraafbeleid kan in 2016 nog niet gerealiseerd worden. Dit vergt namelijk aanpassing van de tariefverordeningen die pas in kunnen gaan vanaf 2017. Dit leidt tot een incidenteel nadeel van € 15.000.

2.6 Ruimtelijke ontwikkeling

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
089 Komplan Algemeen	27.171	0
234 Vergunningverlening bedrijven WM	38.255	0
244 WABO toezicht en handhaving	213.120	0
245 Handhaving Openbare ruimte	85.762	0
251 Plattelandsbeleid	26.370	0
254 Ruimtelijke Plannen	770.148	90.438
264 Volkshuisvesting	40.320	0
265 Omgevingsvergunning verhaalbaar	-155.457	0
266 Omgevingsvergunning niet verhaalbaar	216.360	0
268 Naamgeving en huisnummering	20.541	0
272 Grondzaken	-1.879.772	2.715.938
Totaal programma	-597.181	2.806.376

Toelichting mutaties

Bestemmingsplannen

Incidenteel ramen wij €45.000,- ten behoeve van de afronding van het omvangrijke bestemmingsplan Buitengebied. Dit plan is het laatste onderdeel van de herzieningsronde waarbij alle bestemmingsplannen zijn vervangen. Het "reguliere structurele" budget voor 2016 en verder is gebaseerd op de gemiddelde uitgaven na de beëindiging van de herzieningsronde. De bijraming heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- extern advies voor het opstellen van een Nota zienswijzen en de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied;
- incidentele (partiële) herzieningen van diverse bestemmingsplannen en beheersverordeningen;
- cofinanciering ten behoeve van het opstellen van oblieke luchtfoto's (dit zijn foto's die onder een schuine hoek worden gemaakt) en panoramafoto's.

Op 29 maart 2016 heeft u besloten om een budget van € 30.000,- te reserveren voor het opstellen van een Plan van Aanpak voor de organisatorische invoering van de Omgevingswet en het opstellen van een Omgevingsvisie. Dit bedrag wordt gedekt uit de Algemene Middelen. Ook dit bedrag moet worden bijgeraamd.

Incidenteel ramen wij € 12.000,- bij voor diverse ruimtelijke plannen. Wij verwachten o.a. nog kosten voor juridisch advies als gevolg van de behandeling van het bestemmingsplan EHS Zuidoostzijde Paterswoldsemeer bij de Raad van State.

Op 16 juni 2015 hebben wij besloten om een subsidieverzoek van het IVN te honoreren voor de continuering van de inzet Communicatie en Educatie Nationaal Landschap Drentse Aa voor 2016 en 2017. Per jaar is dit bedrag € 3.438,-. Dit bedrag is abusievelijk niet verwerkt in de begroting.

Grondzaken

Uit de laatste actualisatie van de grondexploitaties die wij u sepeeraat ter behandeling aanbieden blijkt dat de winst op de grondexploitatie Raadhuisplein/Haderaplein naar verwachting in 2017 gerealiseerd zal worden in plaats van in 2016. Daarom ramen wij de winst van € 1.879.772 die in de begroting 2016 stond af en ramen wij de verwachte winst op basis van de nieuwe actualisatie van € 2.178.323 in 2017 bij.

Met ingang van 2016 zijn de verslaggevingsvoorschriften in de vorm van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) op het gebied van grondexploitaties gewijzigd. Vervolgens heeft de Commissie BBV (de commissie die de verslaggevingsregels interpreteert, vergelijkbaar met de Raad voor de Jaarverslaggeving) in maart 2016 een notitie doen verschijnen waarin stellige uitspraken en aanbevelingen worden gedaan die de regels nader interpreteren. Uit navraag is gebleken dat wij de interne verrekening van € 836.166 die wij in het verleden geboekt hebben als kostenpost op de grondexploitatie Raadhuisplein en als opbrengstenpost op de exploitatie Komplan niet langer is toegestaan. We moeten deze verrekening daarom terugdraaien. Dat levert een verslechtering van het resultaat van het Komplan op met €0,8 miljoen en een verbetering van de verwachte winst op Raadhuisplein/Haderaplein van € 0,8 miljoen. Dit betekent dat wij op de grondexploitatie Komplan in 2016 een verlies moeten nemen van € 0,8 miljoen.

2.7 Milieu

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
228 Inzameling Huisafval	-3.892	0
235 Bodem en Grondwater	73.550	0
236 Geluidhinder	62.400	0
237 Algemeen Milieubeleid	157.762	0
239 Openbare Hygiene	23.244	0
241 Gemeentelijke Interne Milieuzorg	26.249	0
243 Handhaving Milieu / reclame	108.250	0
267 Algemene dienstverlening overig	30.405	0
Totaal programma	477.968	0

2.8 Onderwijs

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid	3.319.108	-14.523
Totaal programma	3.319.108	-14.523

Toelichting mutaties

Gemeentelijk onderwijsbeleid

De tarieven voor OZB niet-woningen (gebruikers en eigenaren) is verhoogd met 6,92%. Dit is afgerond € 10.000. De scholen krijgen de OZB vergoed.

Zowel het WMO- als het leerlingenvervoer vallen onder het huidige contract voor doelgroepenvervoer. De afgelopen jaren is het positieve saldo van het leerlingenvervoer overgeheveld naar het WMO vervoer. Door bezuiniging op het WMO vervoer is overheveling dit jaar niet nodig. Het betreft een eenmalige aframing van € 55.000, omdat het huidige contract voor het leerlingenvervoer met ingang van 1 augustus 2017 afloopt en wij verwachten dat de kosten voor het schoolvervoer gezien het huidige tarief zullen stijgen.

De bezuiniging in verband met het afschaffen van de bijdrage aan het bewegingsonderwijs, die onderdeel uitmaakt van het lopende ombuigingsprogramma 2016-2019, kan in verband met de met de scholen te maken afspraken pas worden gerealiseerd met ingang van 2018. Dit leidt tot incidentele nadelen in 2016 en 2017 van respectievelijk € 30.000 en € 150.000.

2.9 Economische zaken

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
041 Dienstverl Europese Dienstenrichtlijn	72.675	0
044 Schades	30.990	0
082 Markten/Standplaatsen	20.411	0
083 Economische Zaken	138.000	0
100 Vastgoedbeheer	2.397.060	17.289
240 Duurzame ontwikkelingen	59.715	15.000
285 Verspreide Eigendommen	-415.333	0
Totaal programma	2.303.519	32.289

Vastgoedbeheer

Met ingang van september 2016 is het personeel dat de jeugdtaken uitvoert verhuist naar het gemeentehuis met als gevolg huurderiving 't Nije Cruys (2016: € 17.000, 2017 en verder € 50.000).

Duurzame ontwikkelingen

Op grond van de Europese Energie Efficiency Directive (EED) is de gemeente verplicht om vierjaarlijks een energie-audit op te stellen, voor het eerst in 2016.

2.10 Werk en Inkomen

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
190 Bijstandsverlening	292.332	0
191 Minima-Beleid	173.268	0
196 loaw/loaz	259.595	0
197 Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten	1.584.889	18.535
Totaal programma	2.310.084	18.535

Toelichting mutaties

Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten

Met ingang van 1 januari 2016 zijn de WSW-medewerkers van de BWR door de gemeente in dienst genomen. Het tekort van de transitiebegroting van € 18.535 wordt op grond van het B&W besluit van 10 november 2015 bijgeraamd.

2.11 Cultuur

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
144 Kunst & Cultuur	593.685	0
146 Ontwikkelingssamenwerking	2.886	0
152 't Clockhuys	235.298	14.991
167 Monumenten	18.387	0
Totaal programma	850.255	14.991

Toelichting mutaties

't Clockhuys

Als gevolg van de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) per 1 januari 2017 wordt het vakantiegeld 2016 uitgekeerd in mei 2017, maar dient dit als last te worden genomen in het jaar 2016 (VNG besluit). Dit leidt tot een bijraming van de salariskosten. Deze incidentele bijraming bedraagt € 300.000 voor periode juni-december 2016. Deels op het product 152 't Clockhuys (€ 15.000), voornamelijk op product 293 Saldi Kostenplaatsen (€ 285.000).

2.12 Sport en recreatie

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
145 Sport	249.508	0
178 Openluchtrecreatie en Toerisme	135.129	0
Totaal programma	384.637	0

2.13 Sociaal Domein

Product	Huidig Budget	Mutaties 2016
142 Jeugd	472.371	0
143 Zorg	1.256.556	0
148 Welzijn	126.385	0
209 Leefvoorzieningen Gehandicapten	531.650	0
210 Woonvoorzieningen Gehandicapten	171.688	0
211 Huishoudelijke verzorging (WMO)	1.124.304	-817.740
230 Transitie Sociaal Domein	4.985.632	0
Totaal programma	8.668.586	-817.740

Toelichting mutaties

Huishoudelijke verzorging (WMO)

In verband met de herindicaties en de omvorming tot algemene voorziening is het volume van de huishoudelijke verzorging (individueel maatwerk) aanmerkelijk gedaald. In combinatie met de gunstige uitkomst van de aanbesteding, die verband houdt met de door ons ingevoerde vouchersystematiek, heeft dit geleid tot een voordeel van € 817.740, waarvan € 200.000 structureel.

Het totale verloop van de begrotingspost voor de huishoudelijke verzorging wordt:

Huidig budget	1.124.304
Technisch-administratieve mutaties najaarsrapportage (zie hoofdstuk 4)	+617.740
Financiële mutaties hoofdstuk 2	-817.740
Budget na Najaarsrapportage 2016	924.304

3 Ontwikkelingen met betrekking tot investeringen

Fietsverbinding RSW-Kerklaan

In de Voorjaarsnota 2014 is een bedrag van € 250.000 voor een fietsverbinding tussen Rijksweg en Kerklaan opgenomen. Een rechtstreekse aansluiting op de Rijksweg maken blijkt echter niet mogelijk en een alternatief via het Biologisch Centrum heeft meerdere kanttekeningen (zie raadsbericht 2015-38). Het college heeft besloten om af te zien van het realiseren van deze verbinding. Het investeringskrediet kan worden afgeroepen. Er zijn reeds kosten gemaakt (€ 2.474.), die ten laste van de exploitatie worden gebracht.

4 Technisch administratieve begrotingswijzigingen

Hieronder vindt u een overzicht van de technisch administratieve mutaties die leiden tot zowel verschuivingen binnen een programma als tot verschuivingen van het ene programma naar het andere, maar budgettair neutraal uitwerken. De technisch administratieve mutaties binnen een programma lichten wij niet toe. De overige technisch administratieve mutaties groter dan € 5.000 lichten wij hieronder afzonderlijk toe.

Een positieve mutatie betekent voordeel ten opzichte van de Begroting.

Burgerrelaties

Product	2016
29 Burgerzaken	-9.900
31 Asielzoekerscentrum	27.000
Totaal programma	17.100

Burgerzaken

De structurele mutatie betreft een urenmutatie.

Asielzoekerscentrum

Sommige plannen voor 2015 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2015 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 225.650). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2016 en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan. In dit geval € 27.000 voor doorlopende kosten inzake inschrijving van statushouders op het AZC, wat extra inhuur/werk bij ICC tot gevolg heeft en wordt een extra inzet gepleegd op de huisvesting van statushouders waarbij extra inhuur benodigd is.

Openbare orde en veiligheid

Product	2016
35 Brandweezorg en crisisbeheersing	-6.300
36 Openbare Orde en veiligheid	-135
Totaal programma	-6.435

Brandweezorg en crisisbeheersing

De structurele mutatie betreft een urenmutatie.

Raad en raadsondersteuning

Product	2016
1 Gemeenteraad en raadscommissies	7.200
4 Ondersteuning Raad	9.000
Totaal programma	16.200

Gemeenteraad en raadscommissies

Sommige plannen voor 2015 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2015 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 225.650).

Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2016 en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan. In dit geval € 7.200 voor een te volgen training van de griffier.

Ondersteuning Raad

De structurele mutatie betreft een urenmutatie.

College en Middelen

Product	2016
2 Bestuurlijke Samenwerking	-2.250
5 Ondersteuning B&W	-3.780
17 Kabinetszaken	135
18 Beleidsplanning en Concerncontrolling	4.590
19 Communicatie	-1.080
23 Gemeentelijke Regelgeving	18.720
278 Onroerende Zaak Belasting	-28.000
283 Algemene Uitgaven en Inkomsten	-485.749
284 Gemeentefonds	-44.000
293 Saldi Kostenplaatsen	51.394
303 Mutaties Reserves	-225.650
Totaal programma	-715.670

Gemeentelijke Regelgeving

De structurele mutatie betreft een urenmutatie.

Onroerende Zaak Belasting

Door de nieuwbouw is er een verdubbeling van de waarde van het pand aan de Kerklaan ten opzichte van het oude pand aan de Westerse Drift. Dit leidt tot een verhoging van de OZB op product 278 Onroerende Zaak Belasting en tot een verhoging van de kosten OZB op het product 331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid (€ 28.000 in 2016 en € 18.000 in 2017 en verder).

Algemene Uitgaven en Inkomsten

De BRZRO-korting in het Gemeentefonds is verwerkt in een verlaging van onze bijdrage aan de omgevingsdienst Groningen. Dit leidt tot een structurele verlaging van het betreffende kostenbudget met ca. € 13.000 (product 237 Algemeen Milieubeleid) en het aframen van de betreffende stelpost (product 283 Algemene Uitgaven en Inkomsten).

Voor het maken van prestatieafspraken met woningcorporaties zullen wij gebruik moeten maken van externe ondersteuning. Dit leidt tot een incidenteel nadeel van € 5.000 (zie product 264 Volkshuisvesting). Dit bedrag dekken wij uit de stelpost die in de begroting is opgenomen voor externe onderzoeken (product 283 Algemene Uitgaven en Inkomsten).

Het door ons geraamde kostenbedrag voor de HHT-regeling in 2016 stond nog "geparkeerd" op een stelpost onder product 283 Algemene Inkomsten en Uitgaven. We hevelen het bedrag van € 493.740 nu over naar product 211 Huishoudelijke verzorging.

Gemeentefonds

Jaarlijks wordt het geld dat wij via het Gemeentefonds ontvangen voor de combifunctionaris toegekend bij de meicirculaire. Naar aanleiding daarvan ramen wij incidenteel zowel de inkomsten (product 284 Gemeentefonds) als de kosten (product 145 Sport).

Saldi kostenplaatsen

Sommige plannen voor 2015 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2015 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 225.650). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2016 en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan. In dit geval € 30.000 voor meerdere (in company) opleidingen.

Voor een bedrag van € 40.000 betreft de structurele mutatie een urenmutatie.

Voor de invulling van taakstelling vorming ODG wordt incidenteel een bedrag van € 19.000 overgeheveld vanuit het product 293 Saldi Kostenplaatsen naar product 237 Algemeen Milieubeleid.

Mutaties reserves

Sommige plannen voor 2015 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2015 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 225.650). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2016 en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan.

Wegen, water en groen en verkeer

Product	2016
172 Landschapsbeheer	7.500
Totaal programma	7.500

Landschapsbeheer

Sommige plannen voor 2015 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2015 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 225.650). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2016 en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan. In dit geval € 7.500 voor burgerparticipatie middels het LUP-project: pilot 'Landschap onderhouden wij samen'.

Ruimtelijke ontwikkeling

Product	2016
245 Handhaving Openbare ruimte	4.688
254 Ruimtelijke Plannen	-11.250
264 Volkshuisvesting	5.000
Totaal programma	-1.562

Ruimtelijke Plannen

De structurele mutatie betreft een urenmutatie.

Volkshuisvesting

Voor het maken van prestatieafspraken met woningcorporaties zullen wij gebruik moeten maken van externe ondersteuning. Dit leidt tot een incidenteel nadeel van € 5.000. Dit bedrag dekken wij uit de stelpost die in de begroting is opgenomen voor externe onderzoeken (zie product 283 Algemene Uitgaven en Inkomsten).

Milieu

Product	2016
236 Geluidhinder	-45.000
237 Algemeen Milieubeleid	6.677
243 Handhaving Milieu / reclame	1.500
Totaal programma	-36.823

Geluidhinder

De structurele mutatie betreft een urenmutatie.

Algemeen Milieubeleid

Voor de invulling van taakstelling vorming ODG wordt incidenteel een bedrag van € 19.000 overgeheveld vanuit het product 293 Saldi Kostenplaatsen naar product 237 Algemeen Milieubeleid.

De BRZRO-korting in het Gemeentefonds is verwerkt in een verlaging van onze bijdrage aan de omgevingsdienst Groningen. Dit leidt tot een structurele verlaging van het betreffende kostenbudget met € 13.000 (product 237 Algemeen Milieubeleid) en het aframen van de betreffende stelpost (product 283 Algemene Uitgaven en Inkomsten).

Onderwijs

Product	2016
331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid	50.864
Totaal programma	50.864

Gemeentelijk onderwijsbeleid

Door de nieuwbouw is er een verdubbeling van de waarde van het pand aan de Kerklaan ten opzichte van het oude pand aan de Westerse Drift. Dit leidt tot een verhoging van de OZB op product 278 Onroerende Zaak Belasting en tot een verhoging van de kosten OZB op het product 331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid (€ 28.000 in 2016 en € 18.000 in 2017 en verder).

Sommige plannen voor 2015 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2015 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 225.650). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2016 en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan. In dit geval € 29.950 voor het uitwerken van het stedenbouwkundig kader en daaruit voortvloeiende werkzaamheden voor de nieuwbouw van de Sint Nicolaasschool.

In de Voorjaarsrapportage 2016 hebben wij incidenteel een bedrag van -€ 7.086 overgeheveld van het budget voor het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten (RMC) naar saldi kostenplaatsen (programma College en Middelen)

voor de tijdelijke urenuitbreiding voor deze taak. In plaats van 197 Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten moest dat echter 331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid zijn. Dat wordt hier hersteld.

Werk en Inkomen

Product	2016
197 Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten	7.086
Totaal programma	7.086

Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten

In de Voorjaarsrapportage 2016 hebben wij incidenteel een bedrag van - € 7.086 overgeheveld van het budget voor het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten (RMC) naar saldi kostenplaatsen (programma College en Middelen) voor de tijdelijke urenuitbreiding voor deze taak. In plaats van 197 Werkloosheids- en Werkgelegenheidsprojecten moest dat echter 331 Gemeentelijk Onderwijsbeleid zijn. Dat wordt hier hersteld.

Sport en recreatie

Product	2016
145 Sport	44.000
Totaal programma	44.000

Sport

Jaarlijks wordt het geld dat wij via het Gemeentefonds ontvangen voor de combifunctionaris toegekend bij de meicirculaire. Naar aanleiding daarvan ramen wij incidenteel zowel de inkomsten (product 284 Gemeentefonds) als de kosten (product 145 Sport).

Sociaal Domein

Product	2016
211 Huishoudelijke verzorging (WMO)	617.740
Totaal programma	617.740

Huishoudelijke verzorging (WMO)

Sommige plannen voor 2015 zijn nog niet in dat jaar uitgevoerd. Cf. besluitvorming in het kader van de resultaatsbestemming bij de Jaarstukken 2015 zijn de betreffende budgetten gestort in de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling (€ 225.650). Wij ramen nu de betreffende kostenposten bij in de Begroting 2016 en laten de reserve vrijvallen ter dekking daarvan. In dit geval € 124.000 voor de HHT-regeling ten behoeve van de innovatie en behoud van werkgelegenheid in de thuiszorg.

Het door ons geraamde kostenbedrag voor de HHT-regeling in 2016 stond nog "geparkeerd" op een stelpost onder product 283 Algemene Inkomsten en Uitgaven. We hevelen het bedrag van € 493.740 nu over naar product 211 Huishoudelijke verzorging.

5 Voorstel Najaarsrapportage 2016

Op grond van het voorgaande stellen wij u voor:

1. de begrotingswijzigingen 2016 vast te stellen;
2. de begrotingswijzigingen 2016 voortvloeiende uit de ontwikkelingen met betrekking tot de investeringen vast te stellen;
3. de budgettair neutrale technisch administratieve begrotingswijzigingen 2016 vast te stellen.

Haren, 20 september 2016

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

P. van Veen,
burgemeester